

SEAT No. _____

No. of Printed Pages:02

[56]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Wednesday, Date 01/11/2017

Session: Evening Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03CPOS01

Subject Title: Local Self Government

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Write a detailed note about the emergence of Panchayati Raj in Gujarat. [17]
OR
Q-1 Explain about assigning power and duties in Panchayati Raj.
- Q-2 Write a detailed note about the development activities of the Panchayati Raj. [18]
OR
Q-2 Write a detailed note about managerial questions in Panchayati Raj.
- Q-3 Explain the rules of implementation of 'PESA' act in the state of Gujarat. [17]
OR
Q-3 Specify the role of voluntary organizations in the development of Panchayati Raj.
- Q-4 What does social justice mean? Constitutional provisions for social justice. [18]
OR
Q-4 Delegation of Scheduled Caste in the village and representation of the people of their Scheduled Castes.

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર. ૧ ભારતમાં પંચાયતી રાજના ઉદ્ભવ અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૧ પંચાયતી રાજમાં સત્તા અને ફરજોની સોંપણી વિશે સમજાવો.
- પ્ર. ૨ પંચાયતી રાજના વિકાસની ગતિવિધિ અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૨ પંચાયતી રાજમાં સંચાલકીય પ્રશ્નો અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- પ્ર. ૩ ગુજરાત રાજ્યમાં 'પેસા' અધિનિયમના અમલીકરણના નિયમો સમજાવો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૩ પંચાયતી રાજના વિકાસમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- પ્ર. ૪ સામાજિક ન્યાય એટલે શું? સામાજિક ન્યાય માટે બંધારણીય જોગવાઈઓ. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૪ ગામમાં અનુસૂચિત જાતિ પ્રત્યેનો વહેવાર અને તેમના અનુસૂચિત જાતિના લોકોનું પ્રતિનિધિત્વ.

—X—

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[49]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Friday, Date 03/11/2017

Session Evening: Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03CPOS02

Subject Title: Indian Foreign Policy

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Describe India's foreign policy and its main characteristics. [17]
OR
Q-1 Evaluate the foreign policy of India after independence.
- Q-2 'Kashmiri problem is the full support of 'India-Pakistan relations'. -Discuss [18]
OR
Q-2 Discuss about India-Shrilanka's relations.
- Q-3 'There has been a qualitative change in the relationship between India and America' - Explain. [17]
OR
Q-3 Discuss the change in Indian foreign policy in the 21st century.
- Q-4 Explain about India-Japan relations. [18]
OR
Q-4 Describe the rise of India as a Superpower.

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૭૦

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર. ૧ ભારતની વિદેશ નીતિનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર. ૧ સ્વતંત્રતા બાદની ભારતની વિદેશનીતિનું મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્ર. ૨ 'ભારત-પાકિસ્તાન સંબંધોનો સંપૂર્ણ આધાર કાશ્મીર સમસ્યા છે' ચર્ચા કરો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર. ૨ ભારત-શ્રીલંકા સંબંધો ચર્ચો.
- પ્ર. ૩ 'ભારત-અમેરિકા સંબંધોમાં ગુણાત્મક પરિવર્તન જોવા મળ્યું છે.' સમજાવો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર. ૩ ૨૧મી સદીમાં ભારતની વિદેશનીતિમાં આવેલ પરિવર્તન ચર્ચો.
- પ્ર. ૪ ભારત-જાપાન સંબંધો સમજાવો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર. ૪ ભારતનો એક મહાસત્તા તરીકે ઉદય વર્ણવો.

—X—

(134)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages:02

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Tuesday, Date 07/11/2017

Session: Evening Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03CPOS03Subject Title: Public Administration

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Define public administration and discuss its scope. [17]
OR
- Q-1 "Public Administration has monopoly"- Discuss the statement in context of characteristics of public administration.
- Q-2 "Public Administration is better than private administration"- Discuss. [18]
OR
- Q-2 Discuss the relation of public administration with other social sciences.
- Q-3 Define organization and discuss various types of organization. [17]
OR
- Q-3 Write a note on "POSDCORB".
- Q-4 Write a detail note on hierarchy with example. [18]
OR
- Q-4 Discuss the principle of span of control.

(P.T.O.)

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર.૧ જાહેર વહીવટની વિભાવના સમજાવી તેના કાર્યક્ષેત્ર વિશે નોંધ લખો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર.૧ “જાહેર વહીવટ એ ઈજારો ધરાવે છે.”- આ વાક્યની જાહેર વહીવટના લક્ષણોના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.
- પ્ર.૨ “ખાનગી વહીવટ કરતા જાહેર વહીવટ વધારે સારો હોય છે.”- ચર્ચા કરો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર.૨ સામાજિક વિજ્ઞાનના વિવિધ વિષયો સાથે જાહેર વહીવટનો સંબંધ ચર્ચો.
- પ્ર.૩ વ્યવસ્થાતંત્રની વિભાવનાની ચર્ચા કરી તેના પ્રકારો વિશે નોંધ લખો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર.૩ POSDCORB વિશે નોંધ લખો.
- પ્ર.૪ સોપાનિક-શ્રેણી સ્તુપ વિશે ઉદાહરણ સહીત નોંધ લખો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર.૪ અંકુશ સીમાના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

— X —

(2)

(159)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages:02

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Thursday, Date 09/11/2017

Session: Evening Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03EPOS01

Subject Title: Constitutional Law of India

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Give the concept of the emergence and development of the Indian Constitution. [17]
OR
Q-1 Discuss the reform process of the Constitution.
- Q-2 Give an overview of the powers received during the President's emergency in India. [18]
OR
Q-2 Discuss the characteristics of Indian Constitutional ideologies.
- Q-3 Extensively give the concept of fundamental right to the Constitution of India. [17]
OR
Q-3 Describe the functions of the Supreme Court and the judicial authority of the Supreme Court.
- Q-4 Explain extensively the work of the responsible judiciary of the Indian Constitution. [18]
OR
Q-4 Give a broad understanding of the principles of state policy guidelines.

(P.T.O.)

(1)

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૭૦

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર. ૧ ભારતીય બંધારણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસનો ખ્યાલ આપો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર. ૧ બંધારણના સુધારા પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો.
- પ્ર. ૨ ભારતમાં રાષ્ટ્રપતિની કટોકટીના સમયે પ્રાપ્ત થતી સત્તાઓનો સવિસ્તાર ખ્યાલ આપો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર. ૨ ભારતના સંવિધાનની વિચારધારાઓની લાક્ષણિકતાની ચર્ચા કરો.
- પ્ર. ૩ ભારતના સંવિધાનમાં પ્રદત મૂળભૂત અધિકારનો વિસ્તારપૂર્વક ખ્યાલ આપો. (૧૭)
અથવા
- પ્ર. ૩ સર્વોચ્ચ અદાલત અને વડીઅદાલતના ન્યાયાધીશની સત્તાકેન્દ્રનું આલેખન કરી તેના કાર્યો વર્ણવો.
- પ્ર. ૪ ભારતના સંવિધાનના જવાબદાર ન્યાયતંત્રની કામગીરી વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૮)
અથવા
- પ્ર. ૪ રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શન સિદ્ધાંતોના સ્વરૂપ વિશે વિસ્તૃત સમજૂતી આપો.

— ✕ —
(2)

(154)

SEAT No. _____

Sc

No. of Printed Pages:02

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Saturday, Date 11/11/2017

Session Evening: Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03EPOS02

Subject Title: Environmental Problems in India

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Check the relationship between growth, progress and development in concept of development. [17]
OR
Q-1 Explain the process of urbanization, elaborate on the relationship between population and urbanization.
- Q-2 Explain about the land resources in India and purpose of stopping the land pollution in India. [18]
OR
Q-2 Discuss the importance of forest resources and its efforts for sustainable development in India.
- Q-3 Explain the nature of water resources and discuss about causes and remedies of water pollution. [17]
OR
Q-3 Describe the benefits of Sardar Sarovar Yojana, telling the development of water resources in India.
- Q-4 Explain the importance of air quality for human habitation by explaining the prevention of air pollution. [18]
OR
Q-4 Environment is a global problem – Explain in detail.

(P.T.O.)

(1)

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૭૦

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર. ૧ વિકાસની સંકલ્પના જણાવી વૃદ્ધિ, પ્રગતિ અને વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ તપાસો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૧ શહેરીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવી વસ્તીવૃદ્ધિ અને શહેરીકરણના સંબંધ વિશે વિસ્તૃત છણાવટ કરો.
- પ્ર. ૨ ભારતમાં જમીન સંશાધનો વિશે માહિતી આપી ભારતમાં જમીન પ્રદુષણ અટકાવવાના પ્રયોજનો જણાવો. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૨ ભારતમાં ટકાઉ વિકાસ માટે જંગલ સંશાધનોની અગત્યતા અને તેની જાળવણી માટેના પ્રયાસો ચર્ચો.
- પ્ર. ૩ જળ સંશાધનનું સ્વરૂપ જણાવી પાણી પ્રદુષણના કારણો અને ઉપાયો ચર્ચો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૩ ભારતમાં પાણી સંશાધનોનો વિકાસ જણાવી સરદાર સરોવર યોજનાના લાભો વર્ણવો.
- પ્ર. ૪ માનવ વસવાટ માટે હવાની ગુણવત્તાની અગત્યતા સ્પષ્ટ કરી હવાના પ્રદુષણને અટકાવવાના ઉપાયો ચર્ચો. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૪ 'પર્યાવરણ એક વૈશ્વિક સમસ્યા છે' વિસ્તૃત છણાવટ કરો.

— / —

(88)

SEAT No. _____

5c

No. of Printed Pages:02

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.A. III Semester Examination

Tuesday, Date 14/11/2017

Session: Evening Time 02.00 p.m. to 05.00 p.m.

SUBJECT: POLITICAL SCIENCE : Subject Code No. – PA03SPOS03

Subject Title: Gandhian Thought and Peace and ICT

Note: (1) The digit on the right side indicates the maximum marks for the given question.

(2) Attempt all questions.

Total Marks: 70

- Q-1 Discuss the characteristics of various national movements of Gandhi era. [17]
OR
Q-1 Give concept of the sources responsible for peace research in India in the national context.
Q-2 Specify the concept of establishment of Mahatma Gandhi Satyagraha Ashram. [18]
OR
Q-2 Describe the experiences of Mahatma Gandhi's movement in South Africa.
Q-3 Give an idea of the current perspective in terms of peace research. [17]
OR
Q-3 Write a commentary about the peace research work-system.
Q-4 Give an idea of his thoughts on the basis of Gandhiji's whole life struggle. [18]
OR
Q-4 Discuss a peaceful settlement of human rights struggle in the context of a developing nation.

(P.T.O.)

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૭૦

નોંધ: (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંક ગુણ સૂચવે છે.

(૨) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

- પ્ર. ૧ ગાંધી યુગના વિવિધ રાષ્ટ્રીય આંદોલનોની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૧ ભારતમાં રાષ્ટ્રીય સંદર્ભમાં શાંતિ સંશોધન માટે જવાબદાર સ્ત્રોતોનો ખ્યાલ આપો.
- પ્ર. ૨ મહાત્મા ગાંધીજી સત્યાગ્રહ આશ્રમોની સ્થાપના અંગેનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૨ મહાત્મા ગાંધી દ્વારા દક્ષિણ આફ્રિકામાં ચલાવેલા આંદોલનના અનુભવોનું વર્ણન કરો.
- પ્ર. ૩ શાંતિ સંશોધન સંદર્ભે પ્રવર્તમાન જુદા-જુદા દૃષ્ટિકોણનો ખ્યાલ આપો. (૧૭)
અથવા
પ્ર. ૩ શાંતિ સંશોધન કાર્ય-પદ્ધતિ સંદર્ભે ટિકાત્મક નોંધ લખો.
- પ્ર. ૪ ગાંધીજીના સમગ્ર જીવન સંઘર્ષના આધારે તેમની વિચારધારાઓનો ખ્યાલ આપો. (૧૮)
અથવા
પ્ર. ૪ વિકાસશીલ રાષ્ટ્રના વિશેષ સંદર્ભમાં માનવ અધિકરોના સંઘર્ષના શાંતિમય ઉકેલ માટેની ચર્ચા કરો.

— X —